

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1271/2020
07.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из ..., против туженог „Аквариг“ д.о.о. из Косјерића, чији је пуномоћник Снежана Кнежевић Радовановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизијама парничних странака изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1035/19 од 22.11.2019. године, у седници већа одржаној 07.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1035/19 од 22.11.2019. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Пожеги П1 505/18 од 17.01.2019. године у ставу првом изреке.

У преосталом делу се **УСВАЈА** ревизија тужиоца и **УСВАЈА** ревизија туженог, па се **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1035/19 од 22.11.2019. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П1 505/18 од 17.01.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је као неблагоприятна тужба у делу којим је тужилац тражио да се поништи решење директора туженог о отказу уговора о раду тужиоцу од 16.05.2017. године. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба у делу којим је тужилац тражио да се поништи решење директора туженог од 16.06.2017. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење директора туженог број ./17 од 26.06.2017. године и да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 88.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1035/19 од 22.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и делу става трећег изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми, знању

и способностима. Ставом другим, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, преосталом делу става трећег и ставу четвртном изреке, тако да је одлучено да се усваја тужбени захтев тужиоца и поништавају као незаконита решење директора туженог од 16.06.2017. године и решење директора туженог број ../17 од 26.06.2017. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 76.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизије су изјавили тужилац, који пресуду побија у ставу првом изреке, због погрешне примене материјалног права, и тужени који пресуду побија у преосталом делу, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом, прекорачење тужбеног захтева учињено пред другостепеним судом и због погрешна примена материјалног права.

Врховни касациони суд је установио да су ревизије дозвољене у смислу члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 87/18), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и нашао да ревизија тужиоца није основана у побијању правноснажне одлуке о одбачају тужбе у делу о траженом поништају решења од 16.05.2017. године, а да су у преосталом ревизије основане.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време по закљученом уговору о раду од 15.03.2017. године. Половина зараде је запосленима исплаћивана на рачун, а половина у готовини, предајом новца у коверти. Када је 16.05.2017. године власник и оснивач туженог ББ донео део зараде за исплату, запослени су изразили незадовољство и после непримерених речи које им је упутио, девет запослених из погона, међу којима је био и тужилац, су колективно отишли са посла. Директор туженог је решењем од 16.05.2017. године тужиоцу отказао уговор о раду, а као разлог навео да је тужилац изразио жељу да раскине радни однос. Решење је достављено тужиоцу 23.05.2017. године. Затим је директор туженог донео решење од 16.06.2017. године којим је ставио ван снаге претходно донето решење од 16.05.2017. године, с тим је навео да ће о отказу уговора о раду одлучити након достављања упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду, које је такође сачињено и тужиоцу достављено. У даљем, решењем директора туженог број ../17 од 26.06.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду са даном 16.05.2017. године, а са разлога кршења радне дисциплине, повреде радне обавезе и понашања због кога не може да настави рад код послодавца. Тужба за поништај наведених решења као незаконитих је поднета 01.08.2017. године.

У делу којим је тражен поништај решења директора туженог од 16.05.2017. године тужба је одбачена као неблаговремена, пресудом првостепеног суда од 17.01.2019. године, у делу којим је тражен поништај решења од 16.06.2017. године је одбачена као недозвољена због непостојања правног интереса, уз схватање да оно није произвело никакве правне последице, а одбијен је као неоснован тужбени захтев да се поништи решење од 26.06.2017. године и захтев за враћање на рад, уз закључак о законитости тог решења донетог од стране туженог послодавца.

Другостепени суд је подржао разлоге првостепеног суда о наступелој преклузији за побијање решења од 16.05.2017. године. У том делу је одлучено правилном применом материјалног права. Послодавац је своје решење од 16.05.2017. године ставио ван снаге решењем донетим 16.06.2017. године, пре истека рока

прописаног у члану 195. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05 ... 75/14), послодавац је сам отклонио дејство решења о престанку радног односа од 16.05.2017. године.

Другостепени суд није могао да одлучи о основаности тужбеног захтева да се поништи решење туженог од 16.06.2017. године, путем преиначења првостепене пресуде којом је у том делу тужба одбачена. Неодрживи су и разлози због којих другостепени суд није прихватио оцену првостепеног суда о непостојању правног интереса тужиоца за побијање решења од 16.06. 2017. године. Тачно је да је престанак радног односа по другом основу могућ тек у случају поновног заснивања радног односа односно реинтеграције. Међутим, овде је прво решење о отказу стављено ван снаге другим решењем послодавца, а тек трећим по реду решењем послодавца, које производи последице, је тужиоцу отказан уговор о раду. У таквој ситуацији, по налажењу Врховног касационог суда, беспотребно је побијање опозваног решења од 16.05.2017.године, као и решења од 16.06.2017.године којим се не вређа интерес тужиоца, имајући у виду да се тим решењем отклања дејство претходно донетог решења.

Околности које је другостепени суд ценио везано за садржину решења туженог од 16.06.2017. године, уз закључак да оно није донето са циљем да се тужилац реинтегрише у радни однос, већ да би се исправили пропусти учињени у процедури приликом отказивања уговора о раду, јесу битне из угла испитивања законитости поступања послодавца, односно законитости решење од 26.06.2017. године по којем је тужиоцу престао радни однос, отказом уговора о раду од стране послодавца са даном 16.05.2017.године, који претходи давању упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду због понашања запосленог. То јесу важне чињенице које треба имати у виду код поновног одлучивања.

Међутим, због погрешне примене материјалног права код оцене да је тужиоцу радни однос престао по решењу које је послодавац ставио ван снаге и касније донео друго, такође оспорено решење о отказу уговора о раду, у заснованом спору о законитости престанка радног односа тужиоца код туженог, са постављеним захтевом за враћање на рад чија основаност зависи од оцене о законитости престанка радног односа, другостепена пресуда је морала бити укинута из разлога који су претходно изнети, па је предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама, осим у делу правноснажно одбачене тужбе за поништај решења туженог од 16.05.2017.године.

У поновном поступку, другостепени суд ће поступити у складу са примедбама из овог решења и донети одлуку одговарајућом применом материјалног права.

На основу члана 414. став 1. у вези члана 420. став 1. и члана 415. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Бождар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић